

Száz év egyetemi sportja

A szegedi egyetem testnevelés- és sporttörténete

A KEAC LABDARÚGÓ csapata a harmincas évek elején nagyszerűen szerepelt a kerületi I. osztályú bajnokságban és ezen túlmenően az országos amatőr küzdelmekben. 1930-31-ben még második az SZTK mögött. — bár a szegedi szövetségi díjat éppen ekkor nyerte el —, de az ezt követő négy egymásutáni esztendőben nem adta ki kezéből az első helyet. Az országos amatőr bajnoki címért a kerületi győztesek alosztálydöntőt vívtak, amit az országos elő- és középdöntő, végül pedig a döntő követett.

A Békéscsabai Bohn SC-vel került szembe a KEAC az 1931-32-es bajnoki év alosztálydöntőjén és a továbbjutás három mérkőzésen nagy harcban döntött el a békéscsabaiak javára, akiket már nem tudtak megállítani a döntőt vezető úton, s a Győri ETO-val szemben elnyerte a bajnoki címet is. A következő évben a Bohn SC felbomlott, de ekkor a Békéscsabai Előre ütötte el a továbbjutástól az egyetemi csapatot. Végre az 1933-34-es év meghozta a KEAC egyik legszebb sikerét. Az alosztálydöntőn a GYAC csapatát verte ki három mérkőzésen, majd a Püspökladányi MÁV együttesét 2:1-re legyőzve kerültek a középdöntőbe, ahol a Postás SE elleni 2:1 biztosította a döntőt, amelyen sajnós a Tokodi ÚSC csapatától 1:0 arányú vereséget szenvedtek az egyetemiek. Egy évvel később a KEAC ismét nyert az alosztálydöntőn, ezúttal a Békéscsabai MÁV ellen, majd a középdöntőben a fiatal Zsengellér irányította Salgótarjáni BTC-vel szemben végeztek el órási küzdelemben 2:1 arányban. A döntőbejutás ténye és a többi igazi nagy futballcsata szépen bizonyítja a szegedi egyetemi gárda játékerejét és tekintélyét. Az említett időszakban a követ-

kező játékosok küzdöttek legtöbbször a KEAC színeiben:

Bodrogi — Karácsonyi, dr. Tóth, Lóránt — Göttl, dr. Hercegh, dr. Sipos — Tóth II, László, Feketekovács, Solti, Kovács L., Bukoveczky.

A CSAPATOT rendkívüli odaadás, összetartás és küzdenitűdás jellemezte, ahogyan ezt dr. Tóth Lóránt felidézte nekem, egyik beszélgetésünk alkalmával. Csak így érhetek el eredményt a meglehetősen szűk anyagi támogatás mellett. Testvére dr. Tóth II, László szavai mögött pedig kesernyés ízzel bújt meg egyfajta meg nem fogalmazható érzés, ami talán a magyar futball jövője miatti féltésből és a mai játékosoknak a régiék számára furcsa hozzáállásából táplálkozhatott.

Valóban, játékosaink elfelejtik kivinni a pályára szívüket és még a válogatott meggyipros meze sem tudja lelkesíteni őket megfelelően. Válogatott mérkőzéseken — néhány tényleg szép kivételtől eltekintve — is csak játszadoznak a játék, a sport és a verseny helyett. Azt hiszem a svéd-magyar elég érv arra, hogy a nemzetek közötti válogatott, ám barátságos mérkőzések elvesztették rangjukat a játékosok miatt! Ez a nem túl erős svéd csapat, becsületesen küzdve hozta szokott játékát, míg a mieinknek még mindig nem jutott el a tudatáig, hogy a pályán lehet rosszul játszani, de lélektelenül, küzdelem nélkül sohasem. A mai játékosok — sajnós a SZEOL csapatának egyes tagjai is — az anyagi támogatást magától értetődőnek fogják fel, s cserébe bizony nem kényeztetnek el bennünket. A fair dolog az lenne, ha az előnyök és juttatások ellenében követelni lehetne tőlük — mert követelni kellene —, de az elkényeztetet sztár vagy egyesületi „menő” edzeni nem szeret, küzdeni nem bír, viszont elringatja magát úgymond magyarosan szellemes technikájával, és megfogja sajnós nem lehet. A régi idők olyan távolinak és misztikusnak tűnnek, mint a mai divat: a fűvön leaalább felhívni magára a figyelmet, különféle fitorokat vágva, sérülést mímelve. A régiék képlete pedig olyan egyszerű; szerettek játszani és éltek-haltak a fociért. Ezt emlegetik Bozsikék is más szinten és egy generációval később, de a lényeg ugyan az.

A KEAC JÁTÉKOSAI nagy megtisztetésnek érezték, ha bekerültek az alszövetségi válogatottba, mint pl. Karácsonyi, Herczegh, Solti, Feketekovács, Tóth Lóránt és László, Bukoveczky, stb. és képviselték Délmagyarországot különféle barátságos- és kupaküzdelmekben. Arról nem is beszélve, hogy milyen örömmel játszottak az amatőr nemzeti válogatottban mint Bukoveczky, Solti és Tóth Lóránt, s jártak Norvégiában, Franciaországban, Romániában, stb. a szép emlékek gyűjtése mellett eredményesen és jó hozzáállással.

1935-ben, Budapesten rendezték a Főiskolai VB-t s a labdarúgásban a magyar válogatott első lett, többek között legyőzve a futball akkori profeszorait, az angolokat 4:1-re. Két évvel később Párizsban második lett a magyar csapat, mely a négy között a Rava — Foni hátréppárral felálló favorit Olaszország csapatát góljai küzdelemmel 1:0-ra legyőzte. A döntőben a budapesti szakvezetés a várt siker reményében kihagyta a „keacistákat”, s a BEAC-játékosok alkotta válogatott a döntőben 2:0-ra kikapott Németországtól. Pedig a KEAC-játékosok, így a Tóth testvérek, Solti, Bukoveczky, stb. nagy érdemeket szereztek a főiskolai válogatott sikereiben is.

A 30-as évek vége felé az amatőr sport mindinkább visszaesik, így a KEAC is lehanyaglik. A profisport térhódítása és az amatőr bajnokság nőtérbe szorítása általánosan jellemző. Az anyagi nehézségek a KEAC-nál is egyre fokozódnak, a szakosztályok pusztuló létezése is nehéz, s bizony pl. a 40-es évek elején már alig van utazási költség, amikor egy-két hadibajnokságban való részvétel után a háború gyakorlatilag befejezi a normális sportéletet.

EBBEN AZ IDŐBEN az egyetemi testnevelés nagy léptekkel miilitalizálódik, ami a 20-as évek végétől és a 30-as évek elejétől vesz komolyabb formát, amikor a katonaság keozés megvalósításának útját keresték az illetékesek egyetemi viszonylatban. A lövész-kiképzést Szegeden is szervesen beillesztették a kötelező testnevelésbe 21 éves korig bezárólag, majd nyári kiképző táborozásokra vitték el az egyetemi hallgatókat 6 hetes turnusokban. Ezek a főiskolás táborok igen nagy költséget emésztettek fel, de erre a célra volt pénz. A kiképzés vitéz Hadnagy Domokos ny. tábornok vezetése alatt folyt, s célja a következő volt: Az egyetemi hallgatókban a katonai hivatás iránti érdeklődés felkeltése, a testi erő és ellenálló képesség fokozása, olyan mérvű katonai elméleti és gyakorlati ismeretek szerzése, amely a táborozás befejeztével rajparancsnoki képesítést ad. A kiképzés természetesen lehetőleg titokban folyt, polgári ruhában, s még a katonai felügyelők is civilben vezették a foglalkozásokat.

A MAGYAR FASIZMUS minden módszert igyekezett kihasználni céljai elérésében, így nagy fantáziát láttak a kötelező testnevelés keretein belül a rendszeres katonai kiképzésben, a német torna bevezetésében, az atlétikus képzésben. Mindinkább előrevetette árnyékát a háborús készülődés, majd a II. világháború annyi minden más mellett, derékba törte a testnevelést és a sportot is, amely a felszabadulás után új alapokon újult erővel nyert majd vissza, s alapozza meg mind szélesebb bázisát tömeges méretekben és minőségi szinten egyaránt!

(Folytatása következik)
ZSEMBERY ANTAL

Határozat, vagy határozatlanság?

KÖZTUDOTT tény, hogy az egyetemi, főiskolai sportélet területén számos tényező gátolta és gátolja a nemzetközi színvonal felé történő jelentős előrelépést. A sportvezetők és a hallgatók is nagyon jól tudják, hogy az eddigieknél sokkal többet kellene tenni ezen a téren. Az évek óta szót vitatott kérdések megoldása érdekében az MTS Országos Elnöksége határozatban rögzítette az egyetemi és főiskolai sportolók országos versenyeivel és az egyetemi tömegsport fejlesztésével kapcsolatos feladatokat.

Az 1969/70-es tanévtől kezdődően az egyetemi, főiskolai bajnokságok és versenyek a felsőoktatási intézmények sportegyesületeinek sportversenyei lesznek. A rendezvényeken csak a felsőoktatási intézmények sportegyesületeinek sportversenyei lesznek. A rendezvényeken csak felsőoktatási intézmények nappali tagozatos hallgatói vehetnek részt. A versenyek időtartamát „védett napokká” nyilvánították: azaz az érintett sportágakban ez idő alatt más olyan hazai és nemzetközi versenyeket nem lehet rendezni, amelyek egyetemi és főiskolai sportolókat is érintenek. A sportágak: országos bajnokság; asztalitenisz; atlétika, kézi- és kosárlabda, labdarúgás, röplabda, tájékozódási futás, torna, vívás, sakk; országos verseny: súlyemelés, tenisz és úszás. A rendezvények konkrét időpontját később határozzák meg, de a határozat rögzíti, hogy a versenyeket — színvonalasságuk és demonstratív jellegük biztosítása érdekében — a tanév második felében két egymást követő hónap kijelölt két hetében kell lebonyolítani!

AZ EGYETEMI tömegsport fejlesztésének alapelveként a határozat kimondja, hogy ennek megszervezése és irányítása az egyetemi sportegyesületek feladata. A munkába természetesen be kell kapcsolódnunk az intézmények arra illetékes vezetőinek, a testnevelési tanszékének, a KISZ és a szakszervezet sportfelelősének és aktivistáinak.

A fenti alapelvek lefektetése kétségtelenül előbbre lépést jelent a főiskolai sport országos szintű felvirágoztatásának útján. Ahhoz azonban, hogy ezt az utat még járhatóbbá tegyük — véleményünk szerint — a határozatot megfelelő fórumokon történő megvitatása után kiegészítésekkel lehetne ellátni. Mindenekelőtt foglalkozni kellene a sportlétesítmény-hiány minél előbbi megszüntetésének lehetőségével. Az ország szinte valamennyi felsőoktatási intézményében sűrűszen

szükség lenne ennek a problémának a megoldásához az MTS segítségére. Az alapelveket ki lehetne és kellene egészíteni olyan konkrét megkorlátásokkal, amelyek az egyes intézmények sportegyesületeit a tömegsportmozgalom kibontakoztatása terén az eddiginél jóval nagyobb, eredményesebb erőfeszítésre köteleznék. — S talán érdemes lenne megfontolni azt a kérdést is, hogy a versenyek színvonalának emelkedése érdekében célszerű lenne-e engedélyezni az esti és levelező hallgatók indulását is.

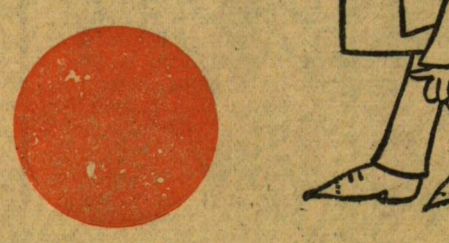
A HATÁROZAT tehát, hogy nyitva problémákat. Egészséges véve mégis azt kell megállapítanunk, hogy az MTS Országos Elnökségének útmutatásai helyesek, valamennyiünk feladata, hogy ezeket követve megfelelő hozzáállással és tevékenységgel igyekezzünk egyetemi és főiskolai sportunkat magasabb szintre emelni.

Kézilabda jó kezekben

Szeptember 27-én folytatódott az orvos-egyetemisták kézilabda villámturnája. Ezúttal a női csapatok vívtak meg a bajnoki címért. A színvonalas küzdelmek eredményei:
IV. évf. — III. évf.: 13:1
V. évf. — I. évf.: 11:3
V. évf. — II. évf.: 12:3
II. évf. — I. évf.: 8:2
IV. évf. — Gyógyszerészek: 9:3
III. évf. — Gyógyszerészek: 7:6
A döntőben: IV. évf. — V. évf.: 5:4
A 3-4. helyért: II. évf. — III. évf.: 8:2
Az igen lelkes, lökésszerű játékosokat felvonultató nevezévesek megrémeltetett győztek — gratulálunk!
A minden évfolyamot megmozgató versenyek igen jó hírűvé vált a kézilabdaspornak és jelentős eseménynek bizonyult a tömegsport terén is. Szeretnénk más karokon is minél több ilyen rendezvényt látni!

SZÉP DIÁKÉVEK

Póltzer Tamás rajza

Tudományegyetemünk küldöttsége Greifswaldban

Október 3-án pénteken a Német Demokratikus Köztársaságba utazott dr. Kemenes Béla tanszékvezető egyetemi docens, rektorhelyettes és dr. Papp Ignác docens, az egyetemi pártbizottság titkára, hogy a József Attila Tudományegyetemet képviselje a greifswaldi egyetem jubileumi ünnepésein. A két egyetem közötti szerződés értelmében felszólalnak az egyetem tudományos ülésén.

Stúdiószínház

Zsong a színházi társalgó. Esténként a színész-újságíró klub asztalai mellett folytatódnak a beszélgetések, viták. Ötletek fogalmazódnak meg, a színészek új kifejezési formákról, a megszólalás új lehetőségeiről beszélgetnek. Találkozó a József Attila Tudományegyetem KISZ-vezetőképző táborában az egyetem hallgatóival. Ötletek fogalmazódnak meg, igények, kívánságok hangzanak el. A fiatalok a hagyományos színház mellett érdekes kísérleti produkciókat, modern művek bemutatását igénylik a színház művészeitől. Ezeknek a műveknek nyilván nem volna 20-30 előadásra elegendő közönsége a nagy színházban. Mi tehát a teendő?

Stúdiószínház alakult. Havonta egyszer tart előadást; másorán felolvasó-

estek, önálló produkciók szerepelnek. Az első félévben a felolvasó színpad bemutatja Gyurkó László Szerelmek Elektra című színművét, Nagy Attila Beckett-estet tart, majd ugyancsak felolvasó esten hangzik el Dürrenmatt Meteor című komédiája.

Egyetem Dunaújvárosban

Szeptember 23-án avatták ünnepélyesen a Miskolci Nehézipari Műszaki Egyetem kohó- és fémpari karává a dunaújvárosi kohóipari technikumot. Huszonkét millió forint költséggel modern műszerek, berendezések, korszerű laboratóriumok szolgálják a magas szintű képzést, Dunaújváros egyetemén!

Főiskolai sportkombinát Debrecenben

A Debreceni Agrártudományi Főiskola fejlesztési tervébe kiemelt helyen szerepel az új főiskolai sportkombinát építése. Miből áll majd ez a sportkombinát? Lesz füves labdarúgópálya, salakos, kézi-, kosár- és röplabda pályák s egy salakos edzőpálya. A sportlétesítmény alapozási munkáit már meg is kezdték. A KISZ alapszervezetek és a sportkörök társadalmi munkával járulnak hozzá a létesítmény építéséhez.

Közljük olvasóinkkal, hogy sakkrovatunk anyagtorlódás miatt következő október 23-i számunkban jelenik meg.
Szerkesztőség

SZEGEDI Egyetem

A József Attila Tudományegyetem, a Szegedi Orvostudományi Egyetem és a Tanárképző Főiskola 100ja Megjelenik havonta kétszer. Felelős szerkesztő: Papp Lajos Szerkesztőség: Szeged, Lítom u. 10. József Attila Tudományegyetem KISZ-klubja. Telefon: 15-151. Kinyitási óra: Kovács László, a Csonterád megve! Lapkiadóvállalat igazgatója. Kiadóhivatás: Szeged, Magyar Tanácskötőház, József Attila u. 10. Telefon: 13-116, 13-500. A lapot az intézmények pártbizottságai terjesztik. Ára 1 forint. Előfizetés egy évre 17 forint.
Szegedi Nyomda